

מחוות פיליפ לבתרונות רוחמה – טיול אופניים

עונה מומלצת: חורף או אביב, כשהכל ירוק ופורח.

התאמה: לכל המשפחה.

אופי מסלול: דרכי עפר נוחות לאופני שטח.

קושי מסלול: קל.

אורך מסלול: כ- 20 ק"מ (עם אופציה להארכה, בביקור בתל חסי).

משך מסלול: כ- 5 שעות.

מפה: "מישור חוף הנגב [הנגב המערבי]", מפה מס' 13.

(מהדורה אחרונה ומעודכנת ביותר הודפסה בשנת 2009).

הגעה מהמרכז: נוסעים דרומה בכביש מס' 40. חולפים על פני הכניסה למושב איתן (3 ק"מ אחרי הכניסה הדרומית לקריית גת) וממשיכים משם כ- 6 קילומטרים נוספים אל חוות פיליפ.

* מסלול מעגלי, אין צורך בהקפצת רכבים.

* **הערה:** לא כל דרכי העפר בשדות מסומנים. מומלץ ביותר לצאת לדרך רק מתוך ידע מוקדם בניווט. יש להצטייד במפה טובה ובמצפן.

בעונה שבה השדות מוריקים עדיין והפריחה משתוללת כדאי לצאת למסלול אופניים מאתגר מבחינת מידת התמצאות בו. בניגוד לרוב המסלולים המוצעים באתר הפעם מתואר מסלול שלא כל הדרכים שבו מסומנות סימון שבילים. הוא מחייב ידע בקריאת מפה, התמצאות בשטח ויכולת ניווט ולכן אינו מומלץ למי שאינו מיומן. חוות פיליפ, שממנה יוצאים ושאליה חוזרים קרויה על שמו של פיליפ הרשברג; לוחם פלמ"ח, מרגל וחקלאי. בשנות החמישים, כשהנגב רחש מסתננים ממצרים, הוענקו שטחים לכל מי שהעז להסתכן ביישוב השטחים הפרוצים ועיבודם. פיליפ ביקש שטח אדמה וקיבל. הוא החל בעיבוד האדמה, אם כי מעולם לא התגורר בחווה. לאחר מותו, עבר בנו יוחאי לגור כאן עם משפחתו, והוא זה שכיום מנהל את החווה ועורך את המעבר ממשק חקלאי למשק שעוסק גם בתיירות ואירוח. ניתן לשאול בחווה על הדרך הקלה ביותר להגיע אל שמורת בתרונות רוחמה ותל חסי.

מחוות פיליפ יוצאות מספר דרכי עפר שאינן מסומנות בסימון שבילים מערבה. השדות הפתוחים מתחלפים בהדרגה בצמחיית בר. מידי אביב משתוללים כאן בסחרור חושים אלפי פרחי חרצית וחרדל שכנגדם מתריסים פרגים אדומים. אם לבחון את המאבק בקנה מידה של זמן הרי שכף הניצחון מוטה בבירור לטובת הצהובים. די בגל חום אחד כדי לגרום לפרגים הענוגים ליבול. תוך שחולפים בין הגבעות של שמורת נחל שקמה מגיעים אל הדרכים המסומנות שממערב לשמורת פורה. סימון השבילים השחור מוביל אל דרך עפר מסומנת אדום שכיוונה צפון דרום. ישנה אפשרות לפנות בה ימינה (צפונה), דבר המאריך את הדרך ב- 10 קילומטרים, אך פעמים רבות משתלם, כי לאורכה נמצאים ריכוזי הפרגים הגדולים ביותר!

הדרך מובילה אל גבעה מצוקית (אותה נראה כבר מרחוק, כך שנוכל להחליט אם לרכב עד אליה). הגבעה היא למעשה אתר ארכיאולוגי הנקרא תל חסי. נוף יפה נשקף ממנו לכל העברים. במזרח ניתן לראות את הרי חברון, סביב את גבעות הלס הרכות שנמשכות בכל עבר ומתחתנו את ערוצו הפתלתל של נחל אזוריים שאפיקו מודגש בפס רחב של קנים.

יותם יעקבסון

הרצאות, צילום וכתיבה, הדרכה בארץ
ולאורך נתיבי הסחר הקדומים באסיה

תל חסי התפרסם בעיקר מכיוון שבמהלך החפירות בו ב- 1890 הניח ראש משלחת החופרים, הארכיאולוג פלינדרס פיטרי היסוד לחפירות המדעיות המודרניות בארץ ישראל וסביבותיה - חפירות שבהן החפירה נעשית במפלסים, תוך הקפדה על הפרדה בין שכבות שונות ומתוארכות על פי הממצאים, בעיקר באמצעות חרסים. ההיסטוריה האנושית בתל ממושכת מאד מהתקופה הכלקוליתית ועד סוף התקופה ההלניסטית. בתקופת הברונזה הקדומה ובתקופת הברונזה המאוחרת הייתה כאן עיר מבוצרת, מוקפת על ידי סוללה כמו ערים אחרות בנות התקופה. כיום כל שניתן לראות במקום הוא את שרידי חתך השכבות שעשה פיטרי בתל.

מהתל שבים חזרה בדרך המסומנת אדום וממשיכים איתה עד שמורת בתרונות רוחמה ומפגשה עם כביש מס' 334 (דרך הבתרונות, מעט מזרחית לקיבוץ רוחמה). בהגעה לכביש נוסעים בו מערבה (ימינה) וכעבור קילומטר וחצי פונים ימינה לקיבוץ רוחמה. במקום להיכנס לקיבוץ ממש לפני השער פונים שמאלה, בדרך עפר טובה המסומנת בסימון שבילים שחור. הדרך חוצה את ערוץ נחל רוחמה וממשיכה צפונה. בסופה צומת T, בסמוך לחורבת זדים. הסימון השחור ממשיך שמאלה, אך יש לפנות ימינה, בדרך הנמשכת לאורך הרכס המתון הנמשך לכיוון דרום מזרח. ישנן כמה פניות ימינה ושמאלה שיש להתעלם מהן. מגמת הפנים הכללית היא חורבת בלהן, הנמצאת כחצי קילומטר מצפון לקצה הדרך. מהחורבה ממשיכים מזרחה, חוצים את הדרך המסומנת אדום שמוכרת מקודם וממשיכים בה אל הדרך המסומנת שחור, שמובילה בחזרה אל חוות פיליפ.

עודכן בתאריך 2.12.1011

כל הזכויות שמורות ליותם יעקבסון ©